

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Ο Σ. Καργάκος στο κείμενο που προηγήθηκε αναφέρεται στο πρόβλημα της ανεργίας και συγκεκριμένα στις συνέπειες που έχει για τους νέους. Επισημαίνει, αρχικά, την έκταση του προβλήματος στην Ελλάδα και την ιδιαιτερότητα κυρίως των πνευματικών επαγγελματιών στο θέμα της ανεργίας. Παρακάτω, ο συγγραφέας τονίζει ότι αυτή η απογοήτευση που επιφέρει η άκαρπη αναζήτηση εργασίας οδηγεί τους νέους είτε σε συμβιβασμούς ως προς το αντικείμενο της δουλειάς τους είτε σε ισόβια συντήρηση από τους γονείς τους, ενώ συνοδεύεται και από μειωμένη αυτοεκτίμηση. Ως συνέπειες αυτών αναφέρονται, λοιπόν, τα ξεσπάσματα βίας και η απολιτικοποίηση, ενώ εν τέλει παρατηρείται η αλλοίωση της εθνικής συνείδησης.

B1. Μια σύντομη παρατήρηση στην καθημερινότητά μας θα μας πείσει ότι η ανεργία -φαινόμενο συχνότατο πια- ή η υποαπασχόληση πλήττει ένα πολύ μεγάλο τμήμα του πληθυσμού. Παρατηρώντας όμως προσεκτικότερα το θέμα, θα συνειδητοποιήσουμε ότι αυτή η μάστιγα των σύγχρονων κοινωνιών αφορά κυρίως όσους κατέχουν ακαδημαϊκούς τίτλους σπουδών και συχνά ασκούν πνευματικά επαγγέλματα. Οι λόγοι συνδέονται πρωτίστως με την οικονομική κρίση, που έχει λάβει διεθνείς διαστάσεις, καθώς οι εργοδότες προσλαμβάνουν πιθανότατα ένα εργαζόμενο με λιγότερα προσόντα για μια θέση εργασίας όπου μπορεί να απασχοληθεί και ένας πτυχιούχος. Επιπρόσθετα, πολλά ακαδημαϊκά επαγγέλματα στο πλαίσιο της χρησιμοθηρικής εποχής που ζούμε θεωρούνται ότι εξυπηρετούν κάποια πολυτέλεια χωρίς την οποία μπορούμε να ζήσουμε, όπως για παράδειγμα τα καλλιτεχνικά. Εν τέλει, η ανάγκη για εξειδίκευση στους ασκούντες πνευματική εργασία τους οδηγεί στην αναζήτηση απασχόλησης σε μεγαλύτερη ηλικία συγκριτικά με τους χειρώνακτες.

B2. α. και β. Αλλά (1^η παράγραφος): αντίθεση-εναντίωση

Επιπλέον (4^η παράγραφος): πρόσθεση

Έτσι (4^η παράγραφος): συμπέρασμα

Εξάλλου (5^η παράγραφος): έμφαση

B3. α. σημασία, σπουδαιότητα

β. την έγκριση, θετική απάντηση

γ. τον απορρίπτουν

δ. εξαθλιώνεται, ανηθικοποιείται

ε. εξωθούνται στη βία, εμφανίζουν βίαη συμπεριφορά

στ. οι νέοι απογοητεύονται

B4. «Οι “σώφρονες”...» (1^η παράγραφος), «αγιότητα της εργασίας» (2^η παράγραφος)

Γ. Τίτλος: «Ενός κακού μύρια έπονται...»

Πρόλογος: Έρευνες πολύ συχνά τα τελευταία χρόνια τόσο παγκοσμίως όσο και σε εθνικό επίπεδο καταγράφουν τις δραματικές συνέπειες της μάστιγας της ανεργίας. Σοκ θα προκαλούσαν οι αριθμοί που μαρτυρούν την αύξηση των αυτοκτονιών στη χώρα μας με αυτόχειρες άνεργους -συνήθως άνδρες- μέσης ηλικίας και οικογενειάρχες. Θύματα, βέβαια, της κατάστασης αυτής είναι και οι νέοι που βλέπουν τις οικογένειες και τα όνειρα να διαλύονται.

Κύριο Μέρος: Εκτός από τις αυτοκτονίες, βέβαια, σε καθημερινή βάση τα αρνητικά κοινωνικά προβλήματα που προκύπτουν ως επιπτώσεις της ανεργίας είναι πολλά και δυσεπίλυτα. Το γενικευμένο κλίμα ανασφάλειας και απογοήτευσης που βιώνουν οι πολίτες όλων των ηλικιακών ομάδων είναι απότοκος της υποαπασχόλησης, ενώ στους νέους μεταφράζεται και σε μια τραγική διάψευση προσδοκιών, που τους αφαιρεί τη μαχητικότητα και τη ζωντάνια. Και ας είναι αυτά στοιχεία που κάθε κοινωνία -πόσο μάλλον μια κοινωνία σε κρίση ηθών, αξιών και θεσμών- χρειάζεται για να επιδιώξει την πρόοδο. Αποτέλεσμα συχνό αυτής της δυσθυμίας είναι και η όξυνση φαινομένων βίας κι εγκληματικότητας με πλήθος μορφών που αποτελούν την αντίδραση των νέων στην αδιαφορία και απάθεια που προσλαμβάνουν από τον κόσμο των μεγάλων, που συμπεριλαμβάνει τόσο τους γονείς όσο και τους πολιτικούς.

Σημαντικό ρόλο στην άθλια οικονομική κατάσταση πολλών οικογενειών παίζει, όπως ήδη αναφέρθηκε, η εξάπλωση της ανεργίας. Η μειωμένη δύναμη του αγοραστικού κοινού, ο οικονομικός μαρασμός των επιχειρήσεων και η κατακόρυφη πτώση του βιοτικού επιπέδου σχηματίζουν το γκρίζο τοπίο της σημερινής κοινωνικοοικονομικής κατάστασης για πολλούς Έλληνες. Εκτός, βέβαια, από την έλλειψη ρευστότητας στην αγορά, αυτή η εικόνα που πριν περιγράφηκε οδηγεί σε περαιτέρω συρρίκνωση των θέσεων εργασίας και επιτείνει ακόμη περισσότερο το φαινόμενο της ανεργίας. Συνεπώς, η απαξίωση των σπουδών, των προσόντων και των ικανοτήτων ενός νέου ανθρώπου που αναζητά εργασία ή που ζει τη σκληρότητα της σύγχρονης αγοράς εργασίας, προκύπτει σαν επακόλουθο και εδραιώνεται σαν κανόνας.

Έτσι, χαμηλό βιοτικό επίπεδο, κλίμα απαξίωσης και απογοήτευσης και κάποτε η επιστροφή των νέων λόγω ανεργίας στο πατρικό σπίτι ή η παράταση της διαμονής κάτω από τις οικογενειακές φτερούγες σκιαγραφούν μία εικόνα μειωμένης κοινωνικότητας. Λιγότερες ή σπανιότερες έξοδοι με φίλους, αδυναμία συμμετοχής σε κοινωνικά δρώμενα και μη δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου φέρνουν τον ψυχικό μαρασμό της νεολαίας. Σε μια ηλικία, λοιπόν, που ο νέος θα έπρεπε θεωρητικά να αποθησαυρίζει γνώσεις κι εμπειρίες από ποικίλες δραστηριότητες, χάνεται σε χαμηλής στάθμης και φθηνές διασκεδάσεις και ανούσια κατασπατάληση του χρόνου είτε σε κάλυψη ματαιόδοξων κι εφήμερων επιδιώξεων είτε σε αποχαύνωση μπροστά σε κάποιο υπερσύγχρονο gadget.

Συν τοις άλλοις, παρά την προσπάθεια του εκπαιδευτικού συστήματος για δώδεκα τουλάχιστον χρόνια να καλλιεργήσει σε κάθε νεαρό πολίτη δημοκρατικά ιδεώδη, η ανεργία έρχεται να ματαιώσει τον αγώνα αυτό και να τον οδηγήσει στην απολιτικοποίηση. Χωρίς εμπιστοσύνη σε κρατικούς λειτουργούς, πολιτικούς και κατεστημένο, χωρίς ενδιαφέρον για το συνάνθρωπο και τα δημόσια προβλήματα, αλλά μόνο με εγωιστικές τάσεις και διάθεση ατομικισμού, ο νέος αλλοτριώνεται εθνικά. Νιώθει προδομένος απ'την πατρίδα του και αποκτά την αίσθηση ότι η μετανάστευση αποτελεί μονόδρομο για τον ίδιο και τους ομηλικούς του.

Επίλογος: Νεολαία, λοιπόν, χωρίς όραμα; Μπορούμε να απαντήσουμε στο ερώτημα “ποιος φταίει;” ή “πού βαδίζουμε;”; Σίγουρα πάντως χρειάζεται ο κάθε φορέας και θεσμός να βάλει το λιθαράκι του στον αγώνα για καλύτερη κοινωνία χωρίς ή με λιγότερα προβλήματα. Οι νέοι χρειάζονται υπομονή, οι γονείς πρέπει να δώσουν δείγμα συμπαράστασης, οι πολιτικοί να αναλάβουν ευθύνες και να δείξουν σθένος ηθικό και οι λειτουργοί της εκπαίδευσης να αποτελέσουν παράδειγμα λογικής και δημοκρατικότητας.

Επιμέλεια: Βορύλλα Δήμητρα
Φιλολογος
ΟΡΟΣΗΜΟ Αθήνας